

OPROEP PVDA-SP-GL: SAMEN DE CRISIS TE LIJF

Banen, lonen, pensioenen: de kranten staan er vol van.

Onzekerheid over onze eigen toekomst en die van onze kinderen. Juist dán moet de overheid de handen uit de mouwen steken.

Veranderen, vernieuwen, hervormen en verbeteren. Maar terwijl de werkloosheid groeit met duizenden per maand, kijkt de regering achteloos toe. PvdA, SP en GroenLinks kiezen voor actie: haal investeringen naar voren, houd mensen aan de slag en begeleid ze naar nieuwe banen.

Crisis is geen noodlot, werkloosheid geen natuurwet

Mensen maken zich zorgen. Over hun werk, loon en pensioen. Over de solidariteit met zieken en gehandicapten. En vooral ook over de toekomst van onze kinderen. Nederland bevindt zich in een recessie die zich kan verdiepen tot een crisis van grote omvang.

Maar een crisis is geen natuurramp die je zomaar overkomt. Deze crisis vindt zijn oorsprong in de financiële sector. Door de markten de vrije hand te geven is een ontspoorde sector ontstaan. Torenhoge bonussen zijn er het symptoom van. De overheid moet daar paal en perk aan stellen; banken en andere financiële instellingen behoren dienstbaar te zijn aan de maatschappij, niet andersom.

Perspectief bieden

Een recessie bestrijd je met solidaire bezuinigingen, slimme investeringen én hervormingen. Dat doe je dus niet zoals het kabinet doet met kil bezuinigen en door de rekening neer te leggen bij mensen die part nog deel hebben aan de crisis. Dergelijke bezuinigingen verdiepen een recessie en leiden tot méér crisis. Dat is een dure les uit de geschiedenis. Een les die dit Kabinet vergeten is.

Europese landen die er redelijk voor staan moeten de handen uit de mouwen steken. Door nu slim te investeren voorkomen we dat in deze tijden van crisis banen verloren gaan. Zo scheppen we banen in plaats van ze te schrappen. Want met een slim, duurzaam en groen investeringsplan bieden we Nederland perspectief op werk in plaats van uitzicht op werkloosheid.

De Partij van de Arbeid, de SP en GroenLinks pakken samen de handschoen op. Wij willen investeren in zaken die van belang zijn voor onze toekomst; investeren in een ander Nederland. We scheppen banen, scholen mensen, helpen jong en oud aan de slag en zorgen voor duurzame innovatie en vergroening. Werken aan een ander Nederland creëert banen. Want ons land is nog lang niet af, er valt nog zoveel te doen: op scholen, in de bouw, in de zorg, in energiebesparing, in nieuwe technologie, in duurzaamheid. Er valt nog ongelooflijk veel te doen.

De PvdA, SP en GroenLinks willen de crisis gebruiken om vóóruit te komen, niet om Nederland tot stilstand te brengen. Zo houden we iedereen erbij en zorgen we ervoor dat niemand aan de kant komt te staan. Zo delen we de rekening van de crisis op een eerlijke wijze. Zo bieden we hoop en perspectief aan Nederland. Werk scheppen, werk behouden en werk vinden: samen gaan we de crisis te lijf.

Werk scheppen

Banen, banen, banen. Nu stijgt de werkloosheid, maar over een paar jaar komen we mensen tekort. Laten we daarom het werk naar voren halen. De Afsluitdijk en andere dijken voldoen niet meer aan de normen, zegt de regering. Haal de plannen om die te verbeteren naar voren, zeggen wij. Er worden nieuwe kolencentrales gebouwd en er komt een aanvraag voor een nieuwe kerncentrale: je kunt beter investeren in schone energie en in energiebesparing en isolatie van woningen, zeggen wij. Nieuwe technologieën, exportkansen.

Werk behouden

In de vorige crisis konden de bedrijven mensen in dienst houden met deeltijd-WW. Zo voelden bedrijven en werknemers de steun van de overheid om door de crisis te komen. Pas dat instrument aan, gebruik het voor praktijkscholing en zet het in waar het kansrijk is.

Werk vinden

Het ene bedrijf heeft mensen teveel, het andere is naarstig op zoek. Vooral in de techniek is dat een groot probleem. Begeleid mensen van de ene naar de andere baan, geef ze aanvullende scholing met extra aandacht voor jongeren.

SAMEN DE CRISIS TE LIJF

Juist als de economie onder druk staat is het zaak de handen uit de mouwen te steken. Wij willen werken aan een ander Nederland, een land dat hoop en perspectief biedt en waar iedereen de schouders eronder wil zetten. Werk is noodzakelijk om de bestedingen en het vertrouwen van burgers op peil te houden en druk op onze sociale voorzieningen te voorkomen.

Werk scheppen

Er zijn volop kansen om werk dat er aan komt naar voren te halen: onderhoud van de infrastructuur, van het energienetwerk. Maak van lege kantoorpanden sociale huurwoningen en starterswoningen voor jongeren. Dan brengen we ook de woningmarkt weer aan de praat.

Investeren in nieuwe technologie is werk scheppen

De Europese Commissie verwacht tot 2020 ruim 400.000 extra groene banen. Terwijl het kabinet 110.000 banen opheft, ligt er groen goud voor het oprapen. Laten we investeren in energiezuinige woningbouw, in ledverlichting, in groene daken en in de verdere ontwikkeling van schone energie. Dat kan -net zoals in Duitsland het geval was- tienduizenden banen opleveren en levert Nederland nieuwe technologie op.

Infrastructuur en de bouw

De Afsluitdijk is toe aan een flinke opknappbeurt; verbeteringen zijn nodig om het achterland ook op lange termijn droog te houden. De start van de werkzaamheden staat gepland voor 2015. Dat willen we zoveel mogelijk vervroegen. De financiering daarvoor is er. Veel dijken langs grote rivieren voldoen niet aan de norm. Die moeten hoe dan ook worden verbeterd. Nu komt daarvoor de menskracht beschikbaar. Daarom willen we projecten die

vallen onder het Hoog Water Beschermingsprogramma naar voren halen. Voor die versnelde aanpak van dijken is een Noodwet nodig. Laat de regering snel met zo'n wetsvoorstel naar de Tweede Kamer komen!

Bijna overal in het land staan grote kantoorpanden leeg. Wijzig bestemmingsplannen, pas de regels aan en geef zo ruimte om de panden geschikt te maken voor sociale woningbouw en voor jongeren die een woning zoeken. Verander de regels voor belastingaftrek, zodat lege kantoorpanden de eigenaren geen belastingvoordeel meer kunnen opleveren.

Investerings in publieke voorzieningen zoals scholen en ziekenhuizen kunnen naar voren worden gehaald, net als gepland groot onderhoud van overheidsgebouwen. Zo jaagt de overheid zelf de werkgelegenheid in de bouw aan. Nu is er personeel, straks dreigt weer krapte op de arbeidsmarkt.

Veel schoolbesturen hebben reserves, in veel gevallen méér dan nodig. Verleid hen met cofinancieringsregelingen om te investeren in hun gebouwen. Zo wordt geld dat er is losgemaakt en nuttig ingezet.

Energiebesparing betaalt zichzelf terug

En dan ligt er de levensgrote opgave van het isoleren van particuliere woningen en woningen van corporaties. Verscherp op korte termijn de normen voor energieverbruik van huurwoningen. Dat dwingt de corporaties tot investeringen in hun woningbestand. De kosten kunnen worden terugbetaald uit de besparing op energiekosten. Faciliteer zulke investeringen!

Werk behouden

Behoud het dienstverband, flexibiliseer de inzet

Door het scheppen van detachingsregelingen kunnen werknemers gewoon in dienst blijven bij hun werkgever, maar tijdelijk werken voor een ander. Om zulke regelingen van de grond te krijgen is het van belang dat de Opleidings- en ontwikkelingsfondsen (scholingsfondsen) in gezamenlijk overleg ook sectoroverschrijdend kunnen worden ingezet. Zo zorgen we ervoor dat mensen tijdelijk ergens anders werk kunnen vinden in plaats van hun baan kwijtraken.

Voortzetting van de deeltijd-WW met scholing

De oude deeltijd-WW regelde maximaal 50% werktijdverkorting, waaraan scholingsverplichtingen waren verbonden. Deze deeltijd-WW heeft ervoor gezorgd dat mensen aan het werk bleven, zoals bij NedCar, Scania, VDL, DAF en kleinere bedrijven als Rademakers Gieterij in Klazienaveen, Brugman radiatoren, Koike Europe bv, Karhof Amsterdam en Inco BV Voorschoten. De regeling was een steun voor bedrijven om een moeilijke periode te overbruggen en een steun voor werknemers die zo hun baan konden behouden. Zet die regeling opnieuw in, maar aangepast. Leg het accent meer op scholing, zodat werknemers niet alleen terug kunnen naar het oude bedrijf, maar eventueel ook naar een andere werkgever. Deeltijd-WW met scholing is vele malen beter dan passieve werkloosheid met full time-WW. De regeling kan verder worden aangescherpt door een poortwachterfunctie te introduceren waarbij werkgevers zich moeten inzetten om hun werknemers via een detachingsregeling van werk naar werk te begeleiden.

Liever werken met een aanvulling dan werkloos zijn

Niet iedereen is even productief, maar iedereen hoort er wel bij. Het afdanken van mensen is niet alleen asociaal, maar ook economisch onverantwoord. Aan de slag, met loonkostensubsidie. Op beschutte werkplaatsen of op beschutte werkplekken in het bedrijf. De overheid zelf kan het goede voorbeeld geven. Met 75 miljoen per jaar kunnen 10.000 langdurig werklozen aan de slag.

Langer doorleren nu het kan

Het heeft geen enkel nut jongeren nu te stimuleren zo snel mogelijk op de arbeidsmarkt te komen. Jongeren leren makkelijk en hebben daar lang profijt van. Laat ze doorleren. Belemmeringen om door te leren moeten worden weggenomen. Blokkeer niet studenten die extra vakken willen volgen of maatschappelijke ervaring willen opdoen met boetes voor langstudeerders. Vraag niet het verhoogde, maar tijdens de crisis juist het gewone (wettelijke) collegegeld voor een tweede studie, zodat een bredere ontwikkeling aantrekkelijker wordt. Verlaag de drempel om na het MBO beroepsgericht door te leren. Creëer meer opleidingen die opleiden tot een hoger niveau. Investeren in kennis en onderwijs is de slimste manier om snel uit de crisis te komen.

Werk vinden

Waar het kabinet bezuinigt op re-integratie, kiezen wij ervoor mensen zo snel mogelijk weer te helpen aan een baan.

Werkpools voor kleinere bedrijven en detachingsregeling met terugkeeroptie

Medewerkers zoeken en vinden is tijdrovend en kostbaar, vooral voor kleine bedrijven. Met een werkpool per sector kunnen kleine bedrijven veel sneller en met veel minder risico, en dus kosten, werknemers vinden. En wie ontslagen is kan gemakkelijker een nieuwe werkgever vinden. Er zijn 133.000 vacatures (CBS, november 2011); laten we ons maximaal inspannen om die in te vullen: Dat is goed voor de werkzoekende, goed voor de werkgever, goed voor de economie.

Sluitende aanpak opvullen vacatures techniek

We zien steeds grotere problemen om de technische vacatures in Nederland op te vullen. Dat is slecht voor onze concurrentiepositie. Werkgevers weten wat ze zoeken; de overheid moet hen veel actiever de helpende hand bieden om jongeren de benodigde scholing te geven, in en buiten het bedrijf. Vacatures: daar is een arbeidsplaats, daar is geld beschikbaar. Regering: word actiever!

Financiering

Plannen kosten geld. Maar dit hoeft niet altijd nieuw of extra geld te zijn. Woningisolatie betaalt zichzelf terug; daar kan worden volstaan met leningen, in combinatie met eisen aan woningisolatie. Verbouwing van kantoorpanden tot woningen geeft mensen de kans om spaargeld in te zetten voor hun eigen woning. Dat kan zelfs geld besparen omdat projectontwikkelaars hun verliezen op lege kantoorpanden nu fiscaal aftrekken. De voorgestelde infrastructuurwerken zijn al gepland. Het gaat dus niet om nieuw geld maar

om het naar voren halen van investeringen en vooral het versnellen van procedures. Waar gepleit wordt voor vernieuwende technologie zullen verschuivingen moeten plaatsvinden. Er gaat nu – als subsidie of als belastingvoordeel – veel geld naar fossiele energie en veel minder naar hernieuwbare energie. Er gaan middelen naar een uitzichtloze technologie, terwijl juist nieuwe technologie moet worden ontwikkeld die kennis en exportkansen oplevert, en dus ook banen. Zo'n verschuiving gaat niet van de ene op de andere dag, maar het kabinet moet die beweging wel in gang zetten. Dit kan door het stellen van eisen en het verschuiven van financieringsstromen. Kansen op energievernieuwende techniek die Denemarken en Duitsland wél pakken, gaan door het passieve regeringsbeleid aan ons land voorbij.

Als méér geld nodig is vragen we dat aan de sterkste schouders: een solidariteitstarief in de inkomstenbelasting (een extra belastingschijf met een hoger tarief) en tariefdifferentiatie in de vermogensrendementsheffing.

PvdA, SP en GroenLinks willen samen aan de slag om deze voorstellen te realiseren. We zullen de komende tijd geen debat onbenut laten om deze voorstellen in te brengen. Op die manier bieden we een gezamenlijk alternatief tegen het kabinetsbeleid, omdat het moet en omdat het kan.

Job Cohen
Emile Roemer
Jolande Sap

Januari 2012